USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2023/1840

ze dne 10. května 2023

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2021, oddíl X – Evropská služba pro vnější činnost

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2021, oddíl X – Evropská služba pro vnější činnost,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro zahraniční věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0088/2023),

A. vzhledem k tomu, že Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ) odpovídá za řízení správních výdajů svého ústředí v Bruselu a za síť 144 delegací a kanceláří Unie;

B. vzhledem k tomu, že úkoly ESVČ se na základě série dohod o poskytování služeb (service level agreements) rozšířily a zahrnují nyní i administrativní řízení zaměstnanců Komise v delegacích;

C. vzhledem k tomu, že úlohou delegací je zastupovat Unii a její občany po celém světě, budovat sítě a partnerství a prosazovat hodnoty a zájmy Unie;

D. vzhledem k tomu, že zvláštností ESVČ je i nadále její povaha a původ, neboť při jejím zřízení byli převedeni dohromady do jedné instituce zaměstnanci někdejších útvarů Rady a Komise pro vnější vztahy a byli do ní začleněni diplomaté z členských států;

E. vzhledem k tomu, že podle vnitřních předpisů ESVČ jedná generální tajemník ESVČ za instituci jako pověřená schvalující osoba a generální ředitel pro řízení zdrojů plní úlohu hlavní dále pověřené schvalující osoby;

F. vzhledem k tomu, že plnění rozpočtu se řídí finančním nařízením a vnitřními předpisy ESVČ pro plnění rozpočtu;

1. konstatuje, že rozpočet ESVČ spadá do okruhu 7 víceletého finančního rámce (VFR) „Evropská veřejná správa“, který v roce 2021 činil celkem 10,7 miliardy EUR; konstatuje, že rozpočet ESVČ (platby včetně příspěvků Komise) představuje přibližně 9 % celkového správního rozpočtu v okruhu 7 VFR;

2. konstatuje, že Evropský účetní dvůr (dále jen „Účetní dvůr“) ve výroční zprávě za rozpočtový rok 2021 zvýšil vzorek zkoumaných transakcí v oddílu Správa ze 48 v roce 2020 na 60 v roce 2021;

3. bere na vědomí, že z mnohaleté práce Účetního dvora podle jeho vlastních slov vyplývá, že tyto výdaje jsou celkově spojeny s nízkým rizikem; vyzývá však Účetní dvůr, aby do příštích výročních zpráv zahrnul komplexnější údaje o dokončení všech požadavků nezbytných pro jednotný postup udělování absolutoria;

4. konstatuje, že Účetní dvůr uvádí, že v platbách provedených ESVČ zjistil dvě kvantifikovatelné chyby, přičemž jedna se týkala neexistence podkladové smlouvy na služby pořízené delegací Unie a druhá se týkala příspěvků vyplacených zaměstnanci, který neoznámil nedávné změny ve své osobní situaci;

5. s uspokojením bere na vědomí, že Účetní dvůr rovněž konstatuje, že neshledal žádné závažné problémy týkající se systémů dohledu a kontroly, které u ESVČ zkoumal;

6. dále konstatuje, že Účetní dvůr již v roce 2015 zjistil významné nedostatky týkající se postupů zadávání veřejných zakázek a náboru zaměstnanců provedených delegacemi Unie; bere na vědomí, že Účetní dvůr v roce 2021 podrobil tyto připomínky následné kontrole a za tímto účelem prověřil vzorek deseti zadávacích řízení a osmi místních náborových postupů, které provedly delegace Unie; konstatuje, že ESVČ v roce 2019 zlepšila proces zadávání veřejných zakázek tím, že zjednodušila a modernizovala pracovní postupy v delegacích Unie, centralizovala některé procesy v ústředí a vytvořila nové vzory pro dokumentaci k veřejným zakázkám, a že revidovala pravidla a podmínky pro zaměstnávání místních zaměstnanců v delegacích Unie a také provedla kontroly *ex ante* před jejich přijetím; konečně se znepokojením konstatuje, že Účetní dvůr v pěti z deseti zkoumaných zadávacích řízení zjistil určité nedostatky v tom, jak delegace EU uplatňovaly pravidla pro zadávání veřejných zakázek, a zjistil určité nedostatky ve všech osmi postupech náboru místních zaměstnanců; vyzývá ESVČ, aby podnikla kroky k řešení problémů, které vedly k chybám zjištěným při zadávání zakázek, a aby v budoucnosti zabránila porušování příslušných pravidel;

7. důrazně vybízí ESVČ, aby přijala vhodná opatření, jako je posílení odborného vzdělávání a zlepšení pokynů a šablon pro dokumentaci zadávání veřejných zakázek, s cílem snížit počet chyb, pokud jde o postupy zadávání veřejných zakázek a náboru zaměstnanců prováděné delegacemi Unie, a aby o přijatých opatřeních informovala orgány příslušné k udělení absolutoria;

Rozpočtové a finanční řízení

8. konstatuje, že rozpočet ESVČ na rok 2021 činil 767 626 000 EUR, což představuje navýšení o 5,0 % oproti roku 2020, které je obdobné jako navýšení v roce 2020, kdy se rozpočet zvýšil o 5,2 % oproti roku 2019; bere na vědomí, že ESVČ měla kromě svého vlastního rozpočtu k dispozici také částku 211 200 000 EUR (včetně účelově vázaných příjmů a přenesených částek), kterou poskytla Komise na krytí správních nákladů souvisejících s jejími zaměstnanci pracujícími v delegacích Unie; konstatuje, že kromě jiných částek ESVČ obdržela rovněž příspěvky na pokrytí společných nákladů na zaměstnance Evropského rozvojového fondu v delegacích, takže celkové rozpočtové prostředky (prostředky na závazky) spravované ESVČ dosáhly 1,0911 miliardy EUR;

9. bere na vědomí, že v roce 2021 byl konečný rozpočet ESVČ plněn u závazků na 99,4 %, což je více než v roce 2020, kdy byl plněn na 95,0 %; bere na vědomí, že u plateb byl v roce 2021 rozpočet plněn na 84,5 %, což je o něco více než v roce 2020, kdy byl plněn na 82,3 %;

10. konstatuje, že konečný rozpočet ústředí ESVČ po převodech činil 295 milionů EUR, z čehož bylo vyčerpáno 290,5 milionu EUR, což odpovídá plnění ve výši 98,5 %; bere na vědomí, že u plateb bylo vyčerpáno 238,3 milionu EUR, což odpovídá plnění ve výši 80,8 %;

11. konstatuje, že konečný rozpočet pro delegace ESVČ po převodech činil 472,6 milionu EUR, z čehož bylo vyčerpáno 472,4 milionu EUR, což odpovídá plnění ve výši 99,9 %; bere na vědomí, že u plateb bylo vyčerpáno 410,1 milionu EUR, což odpovídá plnění ve výši 86,8 %;

12. konstatuje, že v důsledku pandemie COVID-19 byl v průběhu roku 2021 navýšen rozpočet na informační technologie, zatímco rozpočet na různé jiné položky včetně platů byl snížen; bere na vědomí, že ESVČ informovala rozpočtový orgán v průběhu roku 2021 o třech převodech, z nichž dva byly provedeny v souvislosti s dodatečnými výdaji způsobenými pandemií COVID-19 a sesouhlasením na konci roku;

13. konstatuje, že ESVČ provedla v roce 2021 celkem 131 352 plateb, z nichž 115 060, což odpovídá 87,6 %, bylo vyplaceno ve stanovené lhůtě; dále bere na vědomí, že průměrná čistá doba platby byla 18 dní a že podíl elektronické fakturace činil 24 %;

14. s uspokojením bere na vědomí, že ESVČ podepsala značný počet dohod o poskytování služeb, a to především s Komisí, ale také s dalšími orgány a institucemi, které se týkají více než 70 různých služeb poskytovaných 16 subjekty; dále bere na vědomí, že účetní Komise (Generální ředitelství pro rozpočet) stále pracuje jako účetní ESVČ, ale že ESVČ zvýšila svou vlastní kapacitu pro obstarávání některých účetních funkcí, a to i u delegací;

15. s uspokojením konstatuje, že počet dohod o společném umístění, v jejichž rámci členské státy a další subjekty Unie umisťují své zaměstnance v delegacích Unie, stále roste a dosáhl počtu 115 dohod u 67 delegací Unie s celkem 36 partnery;

Vnitřní řízení, výkonnost a vnitřní kontrola

16. konstatuje, že ESVČ v roce 2021 provedla svou největší reorganizaci od svého vzniku v roce 2011 a zřídila šest velkých geografických oddělení a kancelář generálního tajemníka, což jí umožní lépe odrážet současnou geopolitickou situaci; bere na vědomí, že bylo vytvořeno také nové ředitelství pro strategickou komunikaci a prognózy, které vzniklo sloučením dvou oddělení strategické komunikace a oddělení plánování politik a strategické prognózy, což umožní lépe se vypořádávat s dezinformacemi;

17. konstatuje, že pracovní podmínky ESVČ byly v roce 2021 nadále silně ovlivněny pandemií COVID-19; bere na vědomí, že úspor bylo dosaženo zejména na platech v důsledku pomalejších postupů náboru zaměstnanců a dále ve výdajích na mise, schůze, konference atd.; konstatuje, že pandemie také vytvořila možnosti pro šíření dezinformací a zahraniční manipulaci a vměšování, a tím rozmnožila výzvy, kterým ESVČ musí čelit;

18. bere na vědomí, že v roce 2021 ESVČ čelila několika bezpečnostním krizím v Afghánistánu, Sahelu a Etiopii, u kterých trvalo poměrně dlouho, než získala informace o změnách na místě a reagovala na ně, což vedlo k urychlené evakuaci personálu Unie;

19. s uspokojením konstatuje, že v roce 2021 žádná delegace Unie nepředložila výhrady;

20. bere na vědomí, že různé aspekty práce ESVČ jsou kontrolovány jejím interním auditorem, útvarem interního auditu Komise a Účetním dvorem; konstatuje, že je sice důležité zajistit důkladné kontroly a audity, ale stejně důležité je zabránit zdvojování;

21. s uspokojením bere na vědomí, že útvar interního auditu Komise ve své „Výroční zprávě o interních auditech provedených v roce 2021“, která se týkala tří dříve provedených auditů souvisejících s koordinací mezi Komisí a ESVČ, dospěl k závěru, že všechna doporučení byla provedena;

22. konstatuje, že oddělení interního auditu ESVČ se ve svém plánu na období 2018–2021 zaměřilo především na výdaje na zaměstnance, které představují více než 50 % výdajů ESVČ; bere na vědomí, že plán oddělení interního auditu na období 2022–2024 se zaměří na další oblasti, které dosud nebyly zahrnuty, jako je např. bezpečnost, infrastruktura a informační technologie; vyzývá ESVČ, aby o výsledcích tohoto interního auditu informovala orgán příslušný k udělení absolutoria;

23. s uspokojením konstatuje, že všechny finanční transakce rozpočtu ESVČ zaznamenané během rozpočtového roku 2021 jsou kontrolovány prostřednictvím náhodných stratifikovaných vzorků za použití metodiky podobné té, kterou používá Evropský účetní dvůr;

Lidské zdroje, rovnost a dobré pracovní podmínky zaměstnanců

24. konstatuje, že na konci roku 2021 pracovalo v ESVČ 5 072 zaměstnanců, z toho 2 303 (45,4 %) v ústředí ESVČ a 2 769 (54,6 %) v delegacích a kancelářích Unie po celém světě; bere na vědomí, že to představuje významný nárůst o 9,2 % oproti 4 643 zaměstnancům v roce 2020, z nichž 2 286 pracovalo v ústředí ESVČ a 2 357 v delegacích a kancelářích; konstatuje, že největší část tohoto nárůstu se odehrála v delegacích a kancelářích, kde bylo z rozpočtu Komise do rozpočtu ESVČ převedeno více než 450 míst místních zaměstnanců; konečně bere na vědomí, že ESVČ obdržela v roce 2021 od rozpočtového orgánu dalších 47 ekvivalentů plného pracovního úvazku;

25. konstatuje, že na konci roku 2021 tvořilo personál 1 706 úředníků a dočasných zaměstnanců, 1 543 místních zaměstnanců, 567 smluvních zaměstnanců, 467 vyslaných národních odborníků, 43 mladých odborníků v delegacích a 746 dalších externích pracovníků a stážistů; bere na vědomí, že kromě toho bylo v delegacích Unie zaměstnáno 3 327 pracovníků Komise;

26. bere na vědomí, že v roce 2021 tvořily ženy 46,7 % zaměstnanců ESVČ, což je mírný pokles oproti 48,7 % na konci roku 2020; konstatuje nicméně, že ženy zaujímaly 37,4 % pracovních míst kategorie AD, což je nárůst oproti 37,3 % v roce 2020; s uspokojením bere na vědomí, že došlo k relativnímu nárůstu počtu žen na všech vedoucích pozicích, přičemž počet žen na středních vedoucích pozicích se zvýšil z 32,7 % v roce 2020 na 35,4 % v roce 2021, počet žen na vyšších vedoucích pozicích se zvýšil z 25,5 % na 26,3 % a počet žen na pozici vedoucí delegace se zvýšil z 27,1 % na 29,4 %; vybízí ESVČ, aby šla příkladem a zvýšila počet žen v čele delegací a provozovala feministickou diplomacii, zejména ve třetích zemích, které mají nižší standardy v oblasti genderové rovnosti, s cílem prosazovat práva žen a inkluzivní veřejnou správu;

27. oceňuje, že ESVČ jmenovala velvyslankyni pro genderovou rovnost a rozmanitost s cílem zvýšit informovanost a zohlednění těchto otázek v diplomacii, politickém dialogu a politických rozhodnutích; dále vítá, že ESVČ v rámci strategie #NoWomanNoEUDiplomacy otevírá mentorské programy pro ženy na pozicích v kategoriích AST a nižších stupních AD a nabízí jim tak kariérní postup na vyšší pozice; vyzývá ESVČ, aby se i nadále zaměřovala na zajištění vyváženého zastoupení žen a mužů mezi zaměstnanci a ve vedení a aby podávala orgánu příslušnému k udělení absolutoria zprávy o iniciativách a pokroku při dosahování tohoto cíle;

28. vyzývá k zavedení účinných strategií odborné přípravy v oblasti rovnosti žen a mužů v rámci ESVČ; zdůrazňuje, že je důležité investovat do zdrojů a odborných znalostí pro rozvoj strategií odborné přípravy a vzdělávání zaměřených na uplatňování rovnosti žen a mužů v mezinárodních politických opatřeních a programech s cílem dosáhnout skutečné změny kultury v ESVČ; upřesňuje, že zvláštní pozornost by měla být věnována přihlížení k mechanismům začleňování hlediska rovnosti žen a mužů, řešení genderového rozpočtování, posouzení dopadů na rovnost žen a mužů a boji proti genderově podmíněnému násilí; navrhuje, aby byl přijat komplexní vzdělávací program pro náležité provádění plánu GAP III na všech úrovních ESVČ;

29. s uspokojením konstatuje, že mezi zaměstnanci jsou zastoupeny všechny členské státy a zejména že se zvýšil relativní počet zaměstnanců z členských států, které přistoupily v roce 2004 nebo později (EU13), a bylo zajištěno přiměřenější rozložení všech zaměstnanců; zdůrazňuje však, že na úrovni řízení přetrvává vysoká nerovnováha navzdory opakovaným výzvám Evropského parlamentu k řešení tohoto problému; je znepokojen skutečností, že mezi velvyslanci ESVČ je zastoupeno pouze 24 členských států a že rozložení je nerovnoměrnější a že pět členských států s největším počtem velvyslanců (Francie 19, Německo 18, Španělsko 17, Itálie 16 a Belgie 12) zaujímá 82 ze 135 pozic, což odpovídá 61 %; zdůrazňuje své znepokojení nad geografickou nerovnováhou, pokud jde o funkci vedoucích delegací, a opakuje svou výzvu, aby ESVČ i nadále zlepšovala geografickou vyváženost s cílem zajistit odpovídající zastoupení státních příslušníků ze všech členských států;

30. zdůrazňuje, že členské státy EU-13 zahrnují přibližně 23 % obyvatelstva EU; konstatuje, že podíl zaměstnanců na středních vedoucích pozicích z EU13 se zvýšil z 13,8 % v roce 2020 na 16,2 % v roce 2021, podíl zaměstnanců na vyšších vedoucích pozicích z těchto zemí se zvýšil ze 7,3 % na 8,9 % a podíl velvyslanců z těchto zemí se zvýšil ze 14,1 % v roce 2020 na 18 % v roce 2021; zdůrazňuje, že stejně jako všechny evropské orgány a instituce musí i ESVČ zajistit poměrné zastoupení všech členských států s tím, že musí být zohledněny předpoklady a zásluhy kandidátů; naléhavě žádá ESVČ, aby zajistila geografickou vyváženost s cílem dosáhnout odpovídajícího zastoupení státních příslušníků ze všech členských států, jež by odráželo jejich rozmanitost, jak je uvedeno v článku 27 služebního řádu úředníků; opakuje svou výzvu, aby ESVČ spolupracovala s členskými státy s cílem propagovat svá pracovní místa ve vnitrostátních diplomatických sítích a v akademických kruzích;

31. se znepokojením konstatuje, že v roce 2021 bylo po průměrnou dobu tří měsíců neobsazeno patnáct středních vedoucích pozic a pět vyšších vedoucích pozic v ústředí ESVČ a pět středních vedoucích pozic v delegacích Unie a že v době neobsazení těchto míst bylo výkonem vedoucí pozice pověřeno patnáct zaměstnanců; vybízí ESVČ, aby lépe propagovala volná pracovní místa a profesní příležitosti a hledala způsoby, jak zlepšit nábor zaměstnanců;

32. bere na vědomí, že ESVČ pokračovala v provádění reformy podmínek pro místní zaměstnance a že 62 % místních zaměstnanců podepsalo smlouvu s těmito novými podmínkami, což znamená, že spolu s nově přijatými zaměstnanci po 1. červnu 2020 se k 31. březnu 2022 nová pravidla vztahovala na více než 66 % místních zaměstnanců; vyzývá ESVČ, aby posílila odbornou přípravu a pokyny týkající se výběrových řízení na místní zaměstnance v delegacích Unie, a zajistila tak dodržování zásad transparentnosti a rovného zacházení;

33. konstatuje, že zaměstnanci ESVČ jsou oprávněni pracovat na dálku až tři dny v týdnu, pokud jde o ústředí ESVČ, a jeden den v případě delegací Unie; s uspokojením bere na vědomí, že ESVČ umožňuje zaměstnancům v ústředí i zahraničním zaměstnancům v delegacích Unie pracovat na dálku deset dní z místa mimo místo zaměstnání, přičemž tato doba může být ve zvláštních situacích prodloužena, což umožňuje podpořit kolegy, kteří se ocitli ve složité rodinné situaci;

34. konstatuje, že v roce 2021 se počet osob, které byly nepřítomny z důvodu nemoci, zvýšil o 9,3 %, zatímco počet dnů nepřítomnosti z důvodu nemoci se zvýšil o 36 %; domnívá se, že se jedná o poměrně velký nárůst, a vyzývá ESVČ, aby dále prozkoumala, zda je možné učinit něco pro zlepšení fyzických a psychických pracovních podmínek, aby se zajistilo, že se situace v následujících letech zlepší; vyzývá ESVČ, aby přijala nezbytná opatření ke zmírnění rizika vyhoření a zajistila svým zaměstnancům dobré pracovní podmínky;

35. konstatuje, že ESVČ neuchovává údaje o zdravotním postižení zaměstnanců, ale že v průzkumu určeném všem zaměstnancům v ústředí ESVČ a delegacích Unie bylo shromážděno 1 075 odpovědí zaměstnanců, z nichž 24 uvedlo trvalé zdravotní postižení a 23 uvedlo krátkodobé nebo dočasné zdravotní postižení; dále bere na vědomí, že ESVČ požádala delegace Unie, aby poskytly informace o vhodnosti a přístupnosti prostor a města, kde se nacházejí, což je třeba považovat za první krok k tomu, aby bylo možné vysílat do delegací také zaměstnance se zdravotním postižením; vyzývá ESVČ, aby i nadále podávala zprávy o pokroku dosaženém při začleňování osob se zdravotním postižením do služby;

36. vítá, že ESVČ realizuje různé programy vysílání a výměn s členskými státy EU, třetími zeměmi, mezinárodními organizacemi a orgány EU včetně Evropského parlamentu; zejména vítá, že díky zlepšení situace v souvislosti s pandemií COVID-19 bylo možné od listopadu 2021 obnovit program mezi ESVČ a Parlamentem;

37. oceňuje, že ESVČ přijímá poměrně velký počet stážistů jak v ústředí, tak v delegacích Unie, celkem 461 stážistů, a dává tak mnoha mladým lidem příležitost vyzkoušet si práci v instituci EU; dále konstatuje, že všichni stážisté v ústředí dostávají měsíční grant, zatímco většina stážistů v delegacích (96 %) byla placena ESVČ nebo jinými institucemi; vyzývá ESVČ, aby přijala vhodná opatření, kterými zajistí, aby všichni její stážisté pobírali důstojnou odměnu;

38. vybízí k tomu, aby se pokračovalo v úsilí o omlazení klíčových zaměstnanců ESVČ a o vytvoření stálého specializovaného evropského diplomatického sboru prostřednictvím pravidelných specializovaných otevřených výběrových řízení zaměřených na nábor osob s různými schopnostmi, dovednostmi a potenciálem;

Etický rámec a transparentnost

39. konstatuje, že dodržování pravidel a norem týkajících se etického chování a transparentnosti je zásadní pro všechny veřejné instituce, a tím spíše pro ESVČ, která ve svých 144 delegacích a kancelářích zastupuje hodnoty EU po celém světě; vítá proto, že ESVČ nedávno přijala „Zásady profesionálního chování"; vybízí ESVČ, aby pro všechny své zaměstnance pořádala systematická školení a osvětové akce v oblasti správného chování;

40. bere na vědomí, že ESVČ nabízí školení v oblasti etiky v rámci uvítacích setkání pro nové zaměstnance a jako součást seminářů před vysláním velvyslanců EU; dále s uspokojením konstatuje, že všichni vedoucí pracovníci jmenovaní Unií jsou povinni absolvovat kurz na téma „Vytváření pracovního prostředí bez obtěžování"; vybízí ESVČ, aby také nabízela obecný kurz etiky jako součást povinné přípravy na vyslání do delegací a kanceláří Unie;

41. konstatuje, že v průběhu roku 2021 vyšetřoval Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) pět případů týkajících se zaměstnanců ESVČ, z nichž čtyři byly uzavřeny bez doporučení a jeden byl uzavřen s doporučeními; žádá ESVČ, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria poskytla informace o provádění těchto doporučení;

42. konstatuje, že během roku 2021 ESVČ nekomunikovala s Úřadem evropského veřejného žalobce, ale je připravena spolupracovat a že podnět k případnému memorandu o porozumění mezi oběma službami leží na Úřadu evropského veřejného žalobce; bere na vědomí, že v rámci obecné strategie boje proti podvodům je důležitá úzká spolupráce s úřadem OLAF i s Úřadem evropského veřejného žalobce;

43. oceňuje, že ESVČ v současné době aktualizuje svou strategii boje proti podvodům v návaznosti na metodiku a pokyny pro strategie boje proti podvodům z roku 2021 vydané úřadem OLAF; vítá, že ESVČ plánuje zajistit, aby se školení zaměřená na zvyšování informovanosti týkala všech kategorií zaměstnanců; vybízí ESVČ, aby tato školení učinila povinnými alespoň pro všechny zaměstnance, kteří budou vysláni do zahraničí; žádá ESVČ, aby o nové strategii informovala orgán příslušný k udělení absolutoria, a to jakmile bude dokončena, a včetně informací o seznámení zaměstnanců s touto strategií;

44. konstatuje, že ESVČ obdržela od evropské veřejné ochránkyně práv šestnáct žádostí, u nichž byl ve třinácti případech učiněn závěr, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, v jednom případě byl zjištěn nesprávný úřední postup a dva případy jsou stále otevřené; s uspokojením bere na vědomí, že ESVČ je odhodlána přijmout opatření v návaznosti na doporučení veřejné ochránkyně práv v obou případech, v nichž veřejná ochránkyně práv tato doporučení vydala;

45. vyzývá ESVČ, aby sledovala postoje bývalých vedoucích pracovníků a vedoucích delegací vzhledem k jejich citlivé politické úloze; vybízí ESVČ, aby systematicky přezkoumávala potenciálně problematické přechody do soukromého sektoru nebo do organizací třetích zemí a aby i nadále sledovala zaměstnání bývalých vyšších úředníků až do konce povinného přechodného období, protože neřešené situace střetu zájmů mohou ohrozit prosazování vysokých etických standardů v celé správě Unie;

46. s uspokojením konstatuje, že řada situací, kdy zaměstnanci misí oznámili střet zájmů, byla vyřešena tak, že dotyčné osoby byly zproštěny výkonu některých úkolů; s uspokojením bere na vědomí, že ESVČ uplatnila přechodné období u tří bývalých úředníků, pokud jde o pracovní kontakty s bývalými kolegy, a že ESVČ neobdržela žádnou stížnost na nedodržení tohoto přechodného období;

47. vyzývá ESVČ, aby všem úředníkům, kteří opustili službu, zakázala po určitou dobu lobbování a prosazování zájmů;

48. naléhavě žádá ESVČ, aby bezodkladně navázala na oznámení svého záměru přijmout a uplatňovat svá samostatná prováděcí ustanovení o mimopracovní činnosti a úkolech, která vytvoří právní základ sui generis umožňující vedoucím delegací lépe chránit pověst celé Unie;

49. konstatuje, že ESVČ nemá přímou úlohu v souvislosti s unijní legislativou, ale hraje důležitou úlohu při rozhodování o sankcích a jednání o mezinárodních obchodních dohodách, což má značný regulační dopad; považoval by proto za mimořádně důležité, aby se ESVČ připojila k rejstříku transparentnosti Unie na základě dohody o poskytování služeb; vyzývá ESVČ, aby v zájmu zvýšení transparentnosti zveřejňovala všechny schůzky se všemi druhy lobbistických organizací, včetně setkání vedoucích delegací Unie;

50. s uspokojením konstatuje, že v roce 2021 nebyl nahlášen žádný případ whistleblowingu a že ESVČ uplatňuje pokyny Komise týkající se whistleblowingu a zpřístupňuje je na intranetu ESVČ;

51. žádá, aby byla ukončena spolupráce s externími společnostmi, které podle hodnocení Yaleovy univerzity ([1]) nadále působí v Rusku;

Digitalizace, kybernetická bezpečnost a ochrana údajů

52. konstatuje, že ve srovnání s rokem 2020 se investice do projektů a vybavení v oblasti informačních technologií snížily o 6,4 % na 22 290 743 EUR, a investice do bezpečnosti vzrostly o 24,6 % na 5 778 000 EUR;

53. vítá, že ESVČ během roku 2021 pokračovala v modernizaci a obnově technického vybavení, například zdvojnásobením šířky pásma sítě s cílem zlepšit práci na dálku a instalací více než 500 nových videokonferenčních zařízení v ústředí a delegacích Unie; dále je potěšen, že ESVČ plně digitalizovala své pracovní postupy v oblasti lidských zdrojů, správy a financí, čímž zvýšila účinnost organizace;

54. konstatuje, že je stále důležitější brát v úvahu kybernetickou bezpečnost a vítá, že ESVČ distribuovala v rámci celé ESVČ nový systém „EU Restricted“ s cílem zajistit bezpečnou komunikaci na stupni utajení „EU Restricted“ a že byla přijata opatření, která evropským komisařům a dalším osobám umožňují uskutečňovat utajované hovory; je potěšen tím, že ESVČ uchovává přísně utajované informace v zabezpečených systémech, které jsou zcela izolovány od ostatních sítí a internetu;

55. se znepokojením konstatuje, že řešení ESVČ pro monitorování bezpečnostních incidentů a událostí (SIEM) vygenerovalo v roce 2021 více než 16 000 kybernetických výstrah, které vedly ke zjištění 236 skutečných kybernetických útoků, u nichž ne vždy došlo k porušení zabezpečení údajů; vyzývá ESVČ, aby se i nadále výrazně zaměřovala na kybernetickou bezpečnost a hybridní hrozby, zejména ty, za nimiž stojí cizí státy, a aby spolupracovala s ostatními orgány Unie a členskými státy s cílem tyto hrozby identifikovat a co nejvíce chránit infrastrukturu Unie; zdůrazňuje, že informovanost o kybernetické bezpečnosti a program systematického vzdělávání pro všechny zaměstnance, včetně vedení, jsou klíčovými prvky účinného rámce kybernetické bezpečnosti;

56. s uspokojením konstatuje, že evropský inspektor ochrany údajů (EIOÚ) provedl v roce 2021 tři inspekce týkající se ESVČ a že všechny inspekce jsou považovány za uzavřené bez dalších připomínek;

57. oceňuje, že ESVČ přijala strategii v oblasti hostingu, která zajišťuje, aby obsah spojený s její hlavní činností zůstával v jejích prostorách a její údaje byly uloženy na serverech, které ESVČ přímo vlastní a nad nimiž má kontrolu; nadále vyzývá ESVČ, aby zajistila, aby byly údaje Unie v co největší míře ukládány pouze v zařízeních EU/EHP; dále vítá, že ESVČ nadále zajišťuje, aby informace a komunikace týkající se zpracování osobních údajů byly snadno srozumitelné a plně v souladu s právními předpisy Unie;

([1]) https://som.yale.edu/story/2022/over-1000-companies-have-curtailed-operations-russia-some-remain

58. bere na vědomí, že ESVČ posuzuje řešení s otevřeným zdrojovým kódem rovnocenně s řešeními s uzavřeným zdrojovým kódem a využívá řadu produktů s otevřeným zdrojovým kódem pro vývojáře, hostingová řešení, aplikační servery a správu identifikace a přístupu;

59. s uspokojením konstatuje, že ESVČ přijala politiku hostingu a udržuje centrální úložiště všech informačních systémů a technických služeb souvisejících s obchodními aplikacemi a službami; dále konstatuje, že v případě informačních systémů umístěných v prostorách ESVČ se systém i jeho údaje nacházejí na serverech, které ESVČ přímo vlastní a nad nimiž má kontrolu, a že pověřenec pro ochranu osobních údajů zajišťuje řádné kontroly ochrany údajů;

Budovy

60. konstatuje, že ESVČ spravuje velmi rozsáhlý a složitý fond budov, který zahrnuje budovy ústředí v Bruselu, přibližně 180 kancelářských budov a 150 rezidencí velvyslanců Unie po celém světě; souhlasí s tím, že v Bruselu a ve většině zemí světa, kde Unie může předpokládat, že bude udržovat své zastoupení, bude pravděpodobně v dlouhodobém horizontu možné ušetřit díky vlastnictví budov místo jejich pronájmu;

61. považuje za pozitivní, že ESVČ začala přizpůsobovat kancelářské prostory novým způsobům práce s cílem vytvořit atraktivní pracovní prostředí a zajistit co nejefektivnější využívání svých budov z hlediska životního prostředí; zároveň žádá, aby byl tento vývoj prováděn v úzké spolupráci se zaměstnanci;

62. velmi oceňuje, že ESVČ podporuje cíl klimatické neutrality a že upřednostňuje budovy s environmentální certifikací; vybízí ESVČ, aby rovněž zavedla opatření na úsporu energie ve stávajícím fondu budov; je potěšen tím, že ESVČ již na střeše svého ústředí a v 18 delegacích Unie nainstalovala fotovoltaická zařízení o rozloze 355 m^2, a vybízí ji, aby investovala do solárních panelů po celém světě; žádá ESVČ, aby provedla analýzu nákladů a přínosů, zejména u systému instalovaného v budově v Bruselu, s cílem sdílet ji s ostatními orgány a institucemi Unie, které dosud takové systémy neinstalovaly;

63. konstatuje, že ESVČ nadále klade velký důraz na bezpečnost jak v ústředí, tak v delegacích Unie a kancelářích; vzhledem ke stávající geopolitické situaci také vítá, že se dále zintenzivnila práce na prevenci špionážních hrozeb; plně podporuje ESVČ v posilování jejích bezpečnostních opatření s cílem chránit zaměstnance i fyzickou a digitální infrastrukturu před hrozbami a útoky;

Životní prostředí a udržitelnost

64. velmi vítá, že ESVČ zavedla systém environmentálního řízení (EMS) zahrnující úspory energie, mobilitu zaměstnanců, limity emisí CO_2 u služebních vozidel, informační technologie, zelené veřejné zakázky a recyklaci a třídění odpadu atd., které je třeba postupně zlepšovat;

65. konstatuje, že ESVČ přijala a zavedla iniciativy na podporu udržitelné mobility svých zaměstnanců a stanovila si pro rok 2023 cíle, aby přibližně 80 % zaměstnanců využívalo ekologicky šetrné dopravní prostředky; vyzývá ESVČ, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podávala zprávy o pokroku při dosahování těchto cílů;

66. vítá, že ESVČ zahájila v březnu 2021 sběr údajů o životním prostředí od delegací Unie, pokud jde o spotřebu energie a vody, vznik odpadů, dojíždění, zelená nabídková řízení a spotřebu materiálů, jako je papír a pohonné hmoty atd.; vybízí ESVČ, aby v této iniciativě pokračovala a rozšířila ji na všechny delegace a napomáhala výměně osvědčených postupů mezi delegacemi;

67. oceňuje, že je ESVČ zapojena do interinstitucionální asistenční služby pro zelené veřejné zakázky a že delegacím Unie je poskytována podpora, pokud jde o environmentální kritéria pro zadávací dokumentaci; vybízí k tomu, aby tato kritéria byla postupně sdílena mezi všemi delegacemi Unie, a žádá ESVČ, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podávala zprávy o pokroku v této oblasti;

Interinstitucionální spolupráce

68. oceňuje, že mezi ESVČ a Komisí byly uzavřeny dohody o výměně dokumentů s omezenou úrovní přístupnosti a že mezi ESVČ a generálními sekretariáty Rady a Komise byla uzavřena zvláštní dohoda o poskytování služeb týkající se poskytování vysoce utajovaných zabezpečených systémů hlasové komunikace a zasílání zpráv, které jsou vzhledem ke geopolitickému kontextu stále důležitější;

69. vítá, že ESVČ uzavřela a podepsala dohodu o zřízení delegace Unie ve Spojeném království;

70. oceňuje, že ESVČ prohlašuje, že navázala dobrou spolupráci s úřadem OLAF a Evropským účetním dvorem založenou na vzájemné důvěře a zahrnující pravidelné schůze na různých pracovních úrovních s cílem předcházet podvodům, provádět šetření a průběžné audity a realizovat doporučení; důrazně vybízí ESVČ, aby budovala stejný druh důvěry a spolupráce s Úřadem evropského veřejného žalobce;

Komunikační činnost

71. konstatuje, že rozpočet ESVČ na činnosti strategické komunikace a veřejné diplomacie v roce 2021 činil více než 26,17 milionu EUR na podporu komunikačních činností v ústředí a ve všech delegacích Unie;

72. je potěšen tím, že v komunikaci jsou upřednostňována témata, jako jsou hodnoty a zájmy Unie, reakce na mezinárodní zdravotní krize a opatření v oblasti klimatu, a že se delegace Unie zaměřily na tematické dny, jako je Den Evropy, pochody hrdosti, Den žen, Týden klimatické diplomacie atd.;

73. vybízí ESVČ, aby spolupracovala s evropským inspektorem ochrany údajů s cílem využít obě platformy sociálních médií s otevřeným zdrojovým kódem, EU-Voice a EU-Video, které byly spuštěny jako veřejný pilotní projekt na podporu využívání bezplatných sociálních sítí a sociálních sítí s otevřeným zdrojovým kódem;

74. zdůrazňuje, že ESVČ úzce spolupracuje s partnery z řad nezávislých médií a občanské společnosti v regionu Východního partnerství s cílem budovat jejich schopnost čelit hrozbám zahraniční manipulace s informacemi a vměšování; vítá, že ESVČ spolupracuje s Ukrajinou a podporuje její úsilí v oblasti strategické komunikace v souvislosti s nevyprovokovanou ruskou vojenskou agresí s cílem zajistit, aby byla odhalena a potlačena ruská manipulace s informacemi;

75. vyzývá ESVČ, aby posílila delegace Unie v zemích Východního partnerství; zdůrazňuje, že je třeba pomoci zemím Východního partnerství, které trpí vojenskou agresí Ruska na Ukrajině, a účinněji informovat jejich občany o politikách Unie;

76. velmi oceňuje, že ESVČ významně investovala do posílení a budování odolnosti proti dezinformacím a zahraničnímu vměšování do záležitostí Unie, mimo jiné prostřednictvím reorganizace oddělení strategické komunikace v roce 2021, a to posílením týmů zaměřených na Čínu, přijetím 27 úředníků pro strategickou komunikaci přidělených do delegací Unie a zřízením středisek pro sdílení a analýzu informací v celé Unii, aby ESVČ mohla lépe čelit manipulaci s informacemi a vměšování; zdůrazňuje, že ESVČ je hlavní institucí Unie odpovědnou za boj proti zahraničnímu vměšování;

77. znovu vyzývá ESVČ, aby posílila úlohu delegací Unie ve třetích zemích s cílem zvýšit jejich schopnost odhalovat dezinformační kampaně organizované zahraničními státními aktéry, které ohrožují demokratické hodnoty; dále žádá ESVČ, aby posílila zapojení delegací Unie v našem sousedství a v zemích západního Balkánu s cílem podpořit aktivnější a účinnější politiku komunikace o evropské perspektivě a poskytovat co nejlepší pomoc zemím, které se zapojují do prodemokratických a proevropských reforem; vyzývá delegace Unie, aby pokračovaly v koordinovaném úsilí o zviditelnění projektů financovaných Unií;

78. se znepokojením bere na vědomí prohlášení vysokého představitele na výroční konferenci velvyslanců EU v roce 2022, v němž uvedl, že zprávy delegací Unie přicházejí příliš pozdě a že byl lépe informován sdělovacími prostředky; vyzývá ESVČ, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o zjištěných nedostatcích a o opatřeních, která je třeba přijmout k jejich řešení;

79. vybízí delegace Unie, aby spolupracovaly s místními aktéry, organizacemi občanské společnosti a sociálními partnery ve třetích zemích a podporovaly je s cílem stimulovat sociální dialog a dialog o právním státu, základních právech a boji proti korupci; žádá delegace Unie, aby pozorně sledovaly stav demokracie v různých zemích a poskytovaly logistickou a technickou podporu obráncům lidských práv a původního obyvatelstva, zejména žen; vyzývá delegace Unie, aby pokračovaly v koordinovaném úsilí o zviditelnění projektů financovaných Unií, zejména v kandidátských zemích.